

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12C/49/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117218079
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4117218079.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcov: 1. V. U., nar. XX.X.XXXX, bytom T., Z. U. XX, 2. G. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX, 3. D. M., nar. XX.X.XXXX, bytom T., C. XX, t.č. T. - Y., S. XX, všetci zast. JUDr. Peter Koscelanský, advokát so sídlom Nitra, Fraňa Mojtu 24, proti žalovaným: 1. I. F., nar. XX.X.XXXX, bytom T., C. XX, t.č. T., I. X, zast. JUDr. Ivan Kochanský, advokát so sídlom Nitra, Farská 33, 2. R. F., nar. X.XX.XXXX, bytom T., C. XX, o určenie, že žalobcovia sú dedičmi poručiťľa, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

I.Súd určuje, že žalobkyňa V. U., rod. F., nar. XX.X.XXXX je dedičkou poručiťľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobkyne poručiťľom neexistovali.

II.Súd určuje, že žalobca G. F., nar. XX.X.XXXX je dedičom poručiťľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobcu poručiťľom neexistovali.

III.Súd určuje, že žalobkyňa D. M., rod. F., nar. XX.X.XXXX je dedičkou poručiťľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobkyne poručiťľom neexistovali.

IV.Súd priznáva žalobcom v 1.-3. rade náhradu trov konania ako aj trov odvolacieho konania v plnej výške, ktorú je povinný žalobcom zaplatiť žalovaný v 1. rade s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 11.5.2017 domáhali, aby súd určil, že žalobkyňa V. U., rod. F., nar. XX.X.XXXX je dedičkou poručiťľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobkyne poručiťľom neexistovali, že žalobca G. F., nar. XX.X.XXXX je dedičom poručiťľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobcu poručiťľom neexistovali, že žalobkyňa D. M., rod. F., nar. XX.X.XXXX je dedičkou poručiťľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobkyne poručiťľom neexistovali. Žalobu odôvodnili tým, že v rámci dedičského konania po poručiťľovi bolo zistené, že poručiťľ vyhotovil Listinu o vydedení a závet, za jediného svojho dediča určil žalovaného v 1. rade, ako dôvody vydedenia sú uvedené dôvody podľa § 469a ods. 1 pís. a/, písm. b/ OZ, že poručiťľovi neposkytli potrebnú pomoc a neprejavovali o neho opravdivý záujem. Namietali dôvody vydedenia, že skutočnosti uvedené v listine o vydedení sú nepravdivé, že listina o vydedení je absolútne neplatná /§ 39 OZ/.

2.Okresný súd Nitra vo veci vydal dňa 29.1.2018 rozsudok č.k. 12C/49/2017-50, ktorým určil, že: žalobkyňa V. U., rod. F., nar. XX.X.XXXX je dedičkou poručiťľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobkyne poručiťľom neexistovali, že žalobca

G. F., nar. XX.X.XXXX je dedičom poručiteľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobcu poručiteľom neexistovali, že žalobkyňa D. M., rod. F., nar. XX.X.XXXX je dedičkou poručiteľa G. F., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, nakoľko zákonné dôvody pre vydedenie žalobkyne poručiteľom neexistovali.

3. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný v 1. rade odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 7Co/206/2018-90 zo dňa 16.9.2019 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konania a nové rozhodnutie, rovnako tak aj doplnčací rozsudok. V odôvodnení rozhodnutia Krajský súd v Nitre uviedol, že súd prvej inštancie sa bude zaoberať dôvodmi vydedenia a v tomto smere vykoná dokazovanie.

4. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní trval na písomne podanej žalobe, aj na stanovisku k vyjadreniu žalovaného v 1. rade. Dôvod vydedenia musí existovať v čase spísania listiny o vydedení, musí byť uvedený konkrétny dôvod vydedenia s časovou a miestnou špecifikáciou. Bez takéhoto uvedenia je listina o vydedení neplatný právny úkon s poukazom na § 39 OZ. Poukazyval na rozhodnutie R 50/85, ktoré hovorilo o neplatnosti listiny o vydedení. K dôvodom vydedenia poukazuje na tvrdenia žalobcov, ktoré podporili dôkazmi, poručiteľ nebol odkázaný na pomoc svojich detí, odmietal komunikovať s rodinou. Je otázne, či konanie detí poručiteľa by bolo v rozpore s dobrými mravmi, či poručiteľ pomoc potreboval. Poručiteľ netrpel chorobou, bol sebestačný, chodil do záhrady, stretával sa s priateľmi, navštevoval pohostinstvo. Žil v spoločnej domácnosti s manželkou, žalovanou v 2. rade, ktorá mu poskytovala pomoc, navarila mu, postarala sa o neho, aj keď komunikácia s poručiteľom bol problém. Čo sa týka druhého dôvodu, poručiteľ odmietal kontakt s deťmi. Ak sa aj stretli, tak odišiel, nadával im. Obrovskú rolu tu hral alkohol. Žalobcovia ani nemali možnosť prejavíť záujem o poručiteľa. Listinu o vydedení chápu ako akt pomsty.

Následne uviedol, v listine o vydedení je uvedené, že: "Moje deti sa o mňa nestarajú, nepomáhajú mi v domácnosti, s nákupmi, s upratovaním a ďalšími domácimi prácami, ktoré sú vzhľadom na môj vek a zdravotný stav náročné zvládnuť". K tomu uviedol, že predložili správu od obvodného lekára, ktorý potvrdil, že zdravotný stav poručiteľa bol dobrý, poručiteľ nebol odkázaný na pomoc potomkov, v čase spisovania závetu mal 67 rokov, nebol bezvládný, sám chodil. Okrem toho sám v domácnosti nič nerobil, neupratoval, nerobil nákupy. Teda tento dôvod vydedenia tu neexistuje, potomkovia by museli konať v rozpore s dobrými mravmi. Čo sa týka dôvodu, že by potomkovia neprejavovali záujem, od r. 2012 sa poručiteľ uzavrel do seba, nekomunikoval s nikým, upál sa na požívanie alkoholu. Aj Krajský súd v Nitre uviedol, že na dôvod vydedenia musí byť splnené, že neprejavovanie záujmu je zavinené potomkami. Potomkovia aj keď prišli domov, poručiteľ sa schoval do izby alebo odišiel preč. Poručiteľ žil v spoločnej domácnosti so svojou manželkou, to je objektívny fakt, v prípade ak by už takejto osoby nebolo, z hľadiska dobrých mravov nastupujú potomkovia.

5. Žalobkyňa v 1. rade na pojednávaní uviedla, že s poručiteľom mali dobrý vzťah, nemali proti sebe nič, pracoval u nej vo firme 5 a pol roka, potom išiel do dôchodku, to bolo asi v r. 2006, dobre spolu vychádzali. Keď odišiel do dôchodku zostal doma, nechcel už ďalej pracovať, bol v plnej sile, neužíval žiadne lieky, chodil do záhrady, dobre si rozumel aj s jej mužom, s deťmi. Potom ako zostal na dôchodku začal piť, ochorel až v r. 2016. Až do tej doby bol plný sily, nebral žiadne lieky, nebol odkázaný na žiadnu pomoc. Keď ženila syna, obaja starí rodičia boli pozvaní na svadbu, on to odmietol a neprišiel. V období od r. 2012 to bolo tak, že sa s otcom stretávali, on k nim chodil, alkohol používal v neúnosnej miere, chodili do práce, večer keď k nim otec prišiel, počúvali jeho opilecké reči, dohovárali mu, prosili ho aby prestal piť, v jednom kuse bol opitý aj 2-3 krát za deň, do krčmy vládol chodiť, tam pomoc nepotreboval. Do r. 2016 mu nič nebolo, šoféroval auto, chodil do záhrady, nebol odkázaný na pomoc. Poručiteľ ju nikdy nepožiadala, aby mu pomohla s upratovaním v domácnosti, nikdy neupratoval, to robila mama. Nerobil ani nákupy, mama sa starala o domácnosť až do jeho smrti, bývali v spoločnej domácnosti. Poručiteľ bol vojakom z povolania, bol vo výsluhovom dôchodku, išiel do výsluhového dôchodku asi okolo r. 2000. V r. 2006 išiel do starobného dôchodku ako 60 ročný. On sám chcel ísť do dôchodku, nežiadala ho aby ďalej pracoval, nechcel už pracovať, odišiel kvôli tomu, že chcel zostať doma, chcel pracovať v záhrade. Mzdu vyplácala poručiteľovi. Chodil do krčmy v S. a do krčmy U Ludvíka na Y.. Ako šoféroval v období, keď nadmerne užíval alkohol, to nevie.

6. Žalobkyňa v 3. rade na pojednávaní uviedla, že ako najmladšia žila s rodičmi v spoločnej domácnosti najdlhšie do r. 2004. Poručiteľ pil celý život, ale bolo to s mierou dalo sa to zvládnuť. Postupom času sa upíjal viac a viac, nepáčilo sa im to. Odhovárali ho od toho, poručiteľ sa utiekal k bratovi, teda k žalovanému 1, ten mu chytil stranu, ponalieval mu, vypočul si ho. Nie je pravda, že by sa od r. 2012

nestretávali. Chodievala domov stále, pretože syn tam blízko chodil do školy. Keď prišla domov tak sa pozdravili, poručiteľ s ňou komunikoval málo, ak bol opitý tak mala 2-3 hodiny počúvania. Mame sa vyhrážal, aby tam nechodili, vyhánal ich, aby vnúčatá tam nechodili. V r. 2013 poručiteľovi zomrela mama, on sám nebol schopný ísť na kar. Rodina sa takto rozpadla, na príčine bol alkohol, poručiteľ žiadnu pomoc nepotreboval, nebol chorý, ani starý, ochorel až v januári 2016, potom to išlo dolu vodou. Chodil na aute, nie opitý, keď si potreboval niečo vybaviť, potom auto odstaviť a išiel do krčmy, aj 2-3 krát sa otočil. Staral sa o seba, nebol nevládný, nikdy o žiadnu pomoc nepožiadaval. Veľakrát bola pri tom keď žalovaný 1 poručiteľovi nalieval, boli spolu často otec a brat, brat sa potom prestal s ňou baviť, dodnes nevie prečo, je tomu tak 10 rokov. Vždy keď išiel poručiteľ k žalovanému 1 vrátil sa opitý pod obraz boží. Poručiteľovi dohovárali, aby menej pil, aby si dával pozor, zo dňa na deň nedal mame dôchodok, nechal si peniaze. Účty vždy platila mama, chladničku mali jednu spoločnú, navarené bolo vždy, nákupy si asi každý robil svoje, čo si kto kúpil to si doniesol, upratané, navarené bolo vždy, aj opraté. Niekedy zanesol veci opratť žalovanému. Prečo v listine o vydedení uviedol, že sa naposledy videli pred 2 rokmi, teda v r. 2012, nevie, nevie čo ho k tomu viedlo, videli sa dennodenne. Navštevovali sa, stretávali sa, chodili na oslavy. V tom období si už k sviatkom negratulovali, bolo to z dôvodu, že poručiteľ ich odmietal, vykrikoval nech tam nechodia, vulgárne sa vyjadroval.

7. Právny zástupca žalovaného v 1. rade na pojednávaní uviedol, že listina o vydedení bola vypracovaná notárom a to na základe prejavu vôle poručiteľa. Listina o vydedení spĺňa náležitosti, obsahuje prejav vôle poručiteľa. Je v nej uvedené z akého dôvodu vydeduje svojich potomkov. Žalovaný v 1. rade nesúhlasí so žalobou, nesúhlasí s dôvodmi uvedenými v žalobe. Vyjadril sa písomne k podanej žalobe. Skutkový stav je možné zistiť na základe dôkazov, v písomnom vyjadrení navrhli vypočuť svedkov, ktorí by sa vedeli vyjadriť o spôsobe života poručiteľa o jeho vzťahu s potomkami, vedeli by sa vyjadriť k dôvodom, ktoré sú uvedené ako dôvody vydedenia. Žalovaný v 1. rade žiada žalobu zamietnuť. Následne uviedol, že čo sa týka časových súvislostí v listine o vydedení je uvedené, že: "Naposledy sme sa videli pred 2 rokmi, odvtedy sa o mňa nezaujímali". Z toho vyvodzuje, že dôvody vydedenia nastali v r. 2012.

8. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní uviedol, že to čo tvrdia žalobcovia, že sa o poručiteľa starali, že sa o neho zaujímali, to nie je pravda. Poručiteľ bol normálny, pri plnom vedomí, v čase spisovania listiny o vydedení. Vedel prečo to napísal, jeho to dosť mrzelo, že sa s ním prestali stýkať, nekomunikovali spolu, netelefonovali mu. Listinu o vydedení spisoval dva roky po tom, čo sa prestali s ním stýkať. Nepustili za ním ani vnúčence. Žalobkyňa v 1. rade prišla do bytu iba vtedy, keď poručiteľ nebol doma. Čo sa týka tvrdení, že jeho manželka sa o poručiteľa starala, že mu varila a prala, to nie je pravda. Poručiteľ si nosil veci prať k nim, cez sviatky bol u nich. Odkedy si poručiteľ nechal svoje peniaze a náklady za bývanie hradili na polovicu, odvtedy to nebolo normálne spolužitie.

9. Žalovaná v 2. rade na pojednávaní uviedla, že so žalobou súhlasí, o poručiteľa sa starala, varila mu, aj prala. On všetko odmietal. Keď prišiel domov tak nadával, pre ňu nemal pekné slovo, nadával na deti. Sústavnne všetko odmietal. Predsa nebude v takom prípade variť a vyhadzovať jedlo. Žil normálne, pokiaľ poručiteľ nešiel do dôchodku, potom začal chodiť na záhradu, potreboval peniaze, aby mohol platiť kamarátom. Nebol chorý. So žalovaným v 1. rade spolu nekomunikujú. Je to tak odkedy sa dal dokopy so svojím otcom, bolo to v r. 2012. Nevedela, že poručiteľ chce svoje deti vydediť. Následne uviedla, že o poručiteľa sa starala, navarila mu, ponúkla mu jedlo. On mal veľa kamarátov, chodil do kasární, keď sa vrátil, bol zlý, nadával každému. Poručiteľ nikdy neupratoval, vždy upratovala ona, okná umývala, varila. Kamaráti mu boli prednejší ako celá rodina, žalovaný manipuloval s jeho peniazmi. Keď sa ho pýtala, či má poručiteľ odložené nejaké peniaze na pohreb, povedal že nemá nič. Nevie kam dal celý dôchodok za 3 a pol roka, ešte aj pôžička bola zobratá. Čo sa týka jeho zdravotného stavu, nechodil k žiadnym lekárom, neužíval žiadne lieky, len raz ročne chodil na kontrolu k urológovi. Od r. 2012 nežiadal svoje deti o nákup. Poručiteľ keď dostal dôchodok nasadol do auta, zobral družku žalovaného 1 a urobil si nákup a dal do chladničky. Nežiadal svoje deti, aby mu pomohli s nejakými ťažkými prácami, čo sa týka prác v záhrade, tam mu chodili pomáhať manželka žalobkyň 1 a 3.

Syn žalobkyne 3 chodil blízko nich do školy, je celiatik, v škole mu nevedeli navariť, preto obedoval u nich a poobede prišla dcéra pre neho, poručiteľ ho vyhánal, vyhrážal sa, vykrikoval, že ho tu nechce vidieť a ani jeho mater. Takto sa choval ku všetkým deťom. Nadával na všetky svoje deti, vždy si voľačo našiel. Napr. najstaršia dcéra chodievala do C. za jeho mamou, vykrikoval, že jeho mama mala všetko, teraz nemá nič, že kde dala peniaze. Nadával aj na ďalšie deti za všeličo, rýpal z rôznych dôvodov, napr. že žalobkyňa platí nájomné, vždy si voľačo našiel. Je to už 5 rokov, kto si to má všetko pamätať.

Poručiteľ je pochovaný v jednohrobe, nechcela byť pochovaná vedľa neho, za 46 rokov si nezaslúži ako sa zachoval, nechcela sa rozvádzať, mali 4 deti, všetko mu tolerovala, nakoniec sa on ukázal. Mal pravnučku, tú ani nevidel. Nemal záujem sa stretávať s deťmi, nechcel nikoho vidieť, on len tam chodil, teda k žalovanému 1.

10.Svedok I. U. - syn žalobkyne 1 na pojednávaní uviedol, že s dedkom mal dobrý vzťah až do tej doby, kedy sa od nich dištancoval, prestal k nim chodiť, mohlo to byť v r. 2011-2012, dovtedy k nim chodil, aj na rodinné oslavy. Myslí si, že prestal k nim chodiť z dôvodu, že mu hovorili aby prestal piť, všetko to bolo kvôli alkoholu, vždy si dal na oslave pohárik, ale potom to už preháňal, bol pod vplyvom alkoholu, najviac mu dohovárala žalobkyňa 1 a jeho otec. Na 90% keď k nim prišiel bol pod vplyvom alkoholu. Od tej doby nemali kontakt skoro žiadny, nemal záujem sa s nimi stretávať. Tam kde býval okná boli do ulice, takže ho videl, prešiel kopec bez problémov, to išiel z domu na zastávku. Keď ho niekedy zbadal, prešiel na druhú stranu. Keď sa mu narodila mladšia dcéra, boli na prechádzke s manželkou aj kočíkom, keď ich zbadal, prešiel na druhú stranu, nemal ani záujem vidieť svoju pravnučku, to bolo v r. 2013. Alebo keď prišli pred babkin vchod a išiel okolo, tak sa pri nich ani nezastavil. Čo sa týka svadby, pozval ho na svadbu, pozval oboch starých rodičov, mal pripravenú aj menovku, pozvanie odignoroval, videl, že pozvánka bola pripnutá na chladničke. Dedko bol bez problémov, nemal žiadne problémy, býval kúsok od nich, často ho vídaval, nevnímal dedka ako starého, chorého človeka, nevie o tom, že by navštevoval nejakých doktorov. Určite nepovedal, že opilca na svadbu pozývať nebude, bol zamestnaný u p. H., často sa rozprával s jeho otcom p. H. st., ten sám mu povedal, že dedo by už mohol trochu prestať, býval v tom istom dome, počul od neho, že dedo znova doma vystrájal, robil krik, vulgárne nadával.

11.Svedok V. U. - manžel žalobkyne 1 na pojednávaní uviedol, že žil v rodine 40 rokov, vzťahy v rodine boli bezproblémové. O nebohého sa jeho manželka starala až do jeho poslednej chvíle. Jemu bol viac ako otec. V posledných rokoch však začal viac holdovať alkoholu a rozbil celú rodinu. Mohlo to byť asi od r. 2012 až do jeho smutného konca. Nerozumie príčine prečo napísal závet. Žalovaný je pravda, že ho zobral z nemocnice, ale zaviezol ho k jeho manželke. V r. 2012-2014 sa stretávali už sporadicky, nie pravidelne ako predtým, snažil sa mu vysvetliť, že alkohol ho privedie do záhuby, odmietali mu nalievať. Začal ich odmietat', utiekal sa k žalovanému, ktorý mu nalieval kedykoľvek. Vygradovalo to tak, že odmietal svoju manželku, deti, vnúčatá, pravnúčatá, odmietal všetkých. Alkohol mu prerástol cez jeho osobu, bol zmanipulovaný. Čo sa týka jeho zdravotného stavu, robil u neho v pohrebnej službe, jeho zdravotný stav bol v tom čase dobrý, bol dobrý aj keď odišiel do dôchodku, bez problémov fungoval. Jeho zdravotného stavu bol zlý v r. 2016, vybavili mu nemocnicu, zaplatili nadštandardnú izbu, dovtedy nebol ani bezvládnny, ani chorý, nepotreboval pomoc, chodil na kamióne so žalovaným. Keď nebol jeho zdravotný stav zlý postarala sa o neho jeho manželka, on, jeho manželka a jej sestra. Nebohý chodil na záhradu, robil v záhrade, od stanice má záhradu jeden a pol km. Nebol ani starý, ani chorý, nie je pravdivý dôvod, že by sa o neho nestarali. Chodil navštevovať často, ale vykrikoval, že mu nedajú, že mu nenalejú. Potom ich odmietal, nemal záujem o nikoho. Nebohý s ním robil 6 rokov, klapalo to bez problémov, trval na tom, aby alkohol v práci nebol, mal peniaze, všetko čo potreboval, výplatu dostával. Poručiteľ u neho pracoval do jeho veku 60 rokov, to bolo v r. 2007. V tom čase to bolo najnižšie množstvo alkoholu čo požíval. Alkohol bol u neho vždy, ešte pár rokov po tom ako odišiel do dôchodku ho dokázali udržať. Ale potom nemal toľko povinností, bol nezodpovedný. Ráno dal jedno kolo, na obed druhé a večer tretie. Výplatu dostával do ruky oproti podpisu. Keď ich začal odmietat', začal častejšie navštevovať žalovaného, keď mu nenalial žalovaný, že nebol doma, tak bola doma jeho priateľka, tá mu naliala, alebo chodieval do krčmy Ludvik. Naposledy sa rozprával s poručiteľom na smrteľnej posteli. Predtým len keď sa náhodne stretli.

12.Svedok Y. K. na pojednávaní uviedol, že poznal G. F., stretávali sa, pár slov spolu prehodili. Pôvodne boli podielovými spoluvlastníkmi pozemku, potom si pozemok rozdelili a každý mali svoju záhradu. Väčšinou chodieval na záhradu sám, obrábal ju, mal tam vinič, kosil, pestoval zeleninu. Väčšinou chodieval na záhradu autobusom, z autobusovej zastávky je to asi 1 km, ako často tam chodieval uviesť nevie, mohlo to byť raz za týždeň, za dva. Je nealkoholik, ale videl ho sedávať so susedmi pri flaške. Keď boli prepisovať záhradu G. F. nechcel, aby tam figurovala aj jeho manželka, niečo proti nej a rodine mal, to vycítil, viac sa o tom nebavili. V decembri 2015 ho stretol na záhrade, bola zima. Na záhrade robil všetko, robil sám, keď sa dlhšie nevideli, tak sa ho opýtal kde bol, povedal, že bol v Belgicku alebo v Západnej Európe so synom na kamióne, že čo bude robiť doma. Bol schopný, neležal.

13.Svedok I. K. na pojednávani uviedol, že vzťahy v rodine boli spočiatku dobré, usporiadané. Nebohý sa vyjadroval tak, že má najlepšieho zatka, myslel tým V. U., že má najlepšiu manželku. Poznajú sa dlho, V. U. mu pomáhal postaviť chatku v S. na záhrade, potom sa to nejako zvrtilo, keď oslavoval 50-ku aj Igor, odmietol prísť, odmietol ísť aj na svadbu vnukovi, príčina boli problémy s alkoholom. Stretával sa so G. F. často, hovorí o rokoch 1996-2005, potom to začalo naberať zlý smer, mal problém s alkoholom, aj rodina to začala pociťovať a už sa nestretávali, to sa nedalo, nedalo sa s ním debatovať. 50-ku oslavoval v r. 2012, pozval G. F., povedal, že pokiaľ tam bude jeho manželka, on nepôjde. Povedal buď tam bude on alebo ona. Komunikácia s ním nebola možná. Po 50-ke sa párkrát stretli, ale mal problémy s alkoholom. V kondícii bol dobrej, avšak začal byť agresívny na všetkých, alkohol ho dostal. Mal záujem o rodinu, konala sa nejaká rodinná oslava, pýtal sa V., či môže prísť, ten mu povedal, že môže, chcel usporiadať vzťahy v rodine, ale skôr ako začala oslava si stihol vypiť a bolo po uzmierovaní sa, potom sa načisto od rodiny odstrihol pre alkohol.

14.Svedok I. Y. - syn žalobkyne v 3. rade na pojednávani uviedol, že G. F. bol jeho dedko. Má bezlepkovú diétu, preto nechodieval v škole na obedy, ale chodil na obedy k babke a to každý deň cez týždeň bolo to v r. 2012, bol na ZŠ, chodil k nim na obedy do 5. ročníka. Dedko keď nebol opitý tak bol v pohode, keď bol opitý tak sa hádali s babkou, vyháňal ich z domu jeho a jeho maminu. Nevie sa vyjadriť ako často bol opitý. Čo sa týka iného stretávania sa, tak dedko keď bol opitý nebolo dobre, keď nebol opitý tak bol v pohode. Ku koncu býval viacej opitý, predtým to si nepamätá. Keď mamina prišla z roboty po neho, nechcel, aby tam boli. Jemu babka nevarila, priniesol si obed z domu, dedkovi varila. Naposledy videl dedka pred smrťou v nemocnici, predtým asi u babky doma.

15.Svedok Z. H. na pojednávani uviedol, že boli susedia, bližší kontakt s nimi nemal. So G. F. boli kolegovia, vzťahy v rodine boli normálne rodinné, od neho vie, že boli rozpory o majetok, mal záhradu a byť kde bývali. Na záhradu chodil veľmi rád, sťažoval sa, že tam chodí sám. V posledných rokoch mu chodil pomáhať len syn -žalovaný 1. Ostatní nemali záujem. Potom vie, že mali problémy ohľadne peňazí, najskôr mali s manželkou spoločný účet, potom si to rozdelili, bývali spolu v byte ale mali taký oddelený vzťah. Nedá sa povedať, že bol alkoholik, bol nešťastný z týchto vzťahov v rodine a nevedel to riešiť, keď boli oslavy tak vtedy popil. G. F. na svadbe nebol, bol tam nejaký problém nebol pozvaný alebo také dačo, nepamätá sa. Dôvod prečo nebol pozvaný, myslí že to bolo, preto že mali spory, asi nebol žiaduci na svadbe. Keď mal vypité rozprával dookola to isté o práci. Bol vo veľmi dobrej kondícii, posledné 3-4 roky pred smrťou sa sťažoval, že má nejaké zdravotné problémy. Staral sa o záhradu, bol to pracovitý človek. V r. 2012-2014 o bezvládnosti by absolútne nehovoril, chodil, sťažoval sa len mal niečo so žalúdkom, vie, že neskôr si sám varil, chodil k synovi žalovanému 1, tí mu pomáhali, chodil tam aj jesť, občas mu oprali. Na jeho vek bol vo veľmi dobrej kondícii.

16.Svedkyňa W. M. na pojednávani uviedla, že G. F. si zmenil účet na seba asi v r. 2012, všetci sa s ním prestali baviť teda žalobcovia, ona s ním chodila po lekároch, zavolať, mal bolesti, išla s ním k lekárovi, nevládal, vozila ho na invalidnom vozíku, išli na urgent, potom na chirurgiu. Bola s ním u lekára asi 7 krát v období od 11/2015 do 2/2016. Vo 2/2016 po operácii chceli, aby zostal u nich, bol chorý ale on nechcel, chcel zostať doma, varila mu, prala, aj predtým, on si varil aj sám, všetky sviatky trávil u nich, chodila mu pichať injekcie, mali vypnutý zvonček, musel prísť na chodbu. Žalobcovia a G. F. sa rozprávali, teda keď si zmenil účet v r. 2012, potom sa už nerozprávali. Dôvod bol ten, že oni ho považovali za alkoholika, ale vypil si ako každý druhý, nepožíval alkohol nadmerne. Bral dôchodok, ten chodil na účet jeho manželky, chcel aby mu dávala 100 eur, ona mu nechcela dať, tak potom si zmenil účet, vedel manipulovať s kartou, ukázal mu to syn žalovaný 1. Jeho zdravotný stav v rokoch 2012-2014 bol dobrý, odkázaný na pomoc bol až keď bol chorý, injekcie mu chodila pichať po operácii, čo bol 2/2016. Alkohol si od nich nepýtal, ani ho nenúkali, vypil si ako každý druhý, príležitostne mu ponúkli alkohol. Nestalo sa, že by napitý išiel od nich. Nepil nadmerne alkohol.

17.Svedkyňa M. M. na pojednávani uviedla, že G. F. bol u nich každý deň, každý sviatok. Keď si založil vlastný účet, začali ho nazývať opilcom, on si vypil ako každý človek, zo začiatku chodili spolu s jeho manželkou, potom každý zvlášť. W. M. mu chodila dávať injekcie. G. F. si varil sám, pretože oni si doma delili všetko. Bol v normálnej fyzickej kondícii, chodieval na záhradu.

18.Svedok I. M. na pojednávani uviedol, že vždy keď prišiel domov tak dedko teda G. F. bol u nich, aj cez víkendy, aj cez týždeň. Sviatky trávil u nich, Vianoce. Dobre vychádzal so žalovaným 1. Jeho mama sa o neho starala, chodila mu pichať injekcie, bol s nimi u lekára keď mu vyberali štichy, žalobcovia ho

boli pozrieť v nemocnici maximálne raz. G. F. trávil väčšinu času u nich, so žalobcami sa nenavštevoval, veľmi dobre vychádzal so žalovaným 1, mali blízky vzťah. Oni ho osočovali a ponižovali. G. F. sa sťažoval na manželku, na deti. Býval so svojou manželkou, prespával tam, inak bol u nich alebo chodil na chatu. On nikdy nechcel u nich prespať, vždy išiel spať domov, prečo to tak bolo nevie.

19. Svedok D. K. na pojednávaní uviedol, že G. F. poznal, v práci bol jeho nadriadený, stretávali sme sa aj mimo práce, asi raz za mesiac v meste, alebo u neho doma. Hovoril o svojich problémoch, posledné roky mal najťažšie, nikto sa o neho nestaral nechali ho napospas, len jeden zo synov I. sa o neho staral aj so svojou družkou, varili mu, chystali, išli s ním do nemocnice, prali mu. Vie to z rozprávania G. F.. S manželkou žili oddelene. Bolo to asi 3 roky pred jeho smrťou, pred chorobou. G. F. nedá sa povedať že by bol alkoholik, dali si pivo ale že by to nejako prehánali, tak to nie. Vie, že chcel spísať závet, pretože rodina sa o neho nestarala, chcel aby to čo po ňom zostane, dostal jeho syn I.. Nedbali na neho, keď niečo potreboval nemal od nich nič, na svadbu ho nepozvali. Mal nejaké úspory, jeho manželka mu ich nedala, peniaze dávala najmladšej dcére, nemal peniaze ani na pivo. Na týždeň dostával pár euro, z toho sa mu ťažko žilo. Potom to vyriešil tak, že si založil vlastný účet, tam mu chodili peniaze, tie si vyberal. Bol v dobrej fyzickej kondícii, bol aktívny.

20. Svedok Z. K. na pojednávaní uviedol, že stretávali sa ako Klub vojenských dôchodcov raz za mesiac. Trvá to už asi 14 rokov. G. F. ho pozval aj na oslavu jeho 60-ky k nemu na záhradu. Pomohol mu stavať krb, čo bolo v r. 2013, boli spolu asi 10 dní a mali čas sa porozprávať. Vtedy mu povedal, že nežije dobre so svojou ženou, že si sám varí, perie. Že má bližší vzťah k synovi I. a neveste. O svojej manželke nehovoril dobre. Na stretnutiach sa stále stretávali, naposledy ho videl keď už bol chorý, boli ho pozrieť v nemocnici pár dní pred jeho smrťou. Len okrajovo povedal, že dcéry držia s mamou, že on má bližší vzťah k synovi.

21. Svedok U. R. na pojednávaní uviedol, že poznal G. F.. Prevádzkuje krčmu Espresso Ludvik na Y.. Chodievali tam G. F. aj s manželkou, posedeli, niečo popili, pani F. si dávala zároveň s ním, to môže byť tak 20 rokov dozadu. G. F. 4-5 rokov pred svojou smrťou chodieval sám, dal si malé pivo, spravil mu kávičku, on už bol na dôchodku, rozprávali sa. Niekedy ho ponúkol koňačikom, občas si dal, chodieval tak raz za 2 týždne, ale že by bol opilec tak to absolútne nie. Spomínal rodinné vzťahy, nevychádzal dobre so svojou manželkou, dala ho spať do inej izby, nevarí mu, neperie. Peniaze mu brala, vydeľovala ho. Založil si účet, aby mal aspoň na malé pivo. P. M. nazýval svojou nevestou, aj keď ona nie je jeho nevesta, hovoril že sa k nim chodí najesť, že mu tam aj operú. Syn I. ho brával na kamióne, boli v Holandsku, Belgicku. Hovoril, že mu je lepšie na cestách ako doma s manželkou. O ostatných deťoch nehovoril, spomínal, že ho nepozvali na svadbu, z toho bol zarmútený, ale prekonal to, hovoril, že ho odvrhli všetci okrem syna I.. Spomínal, že od neho chceli, aby chodil ešte robiť, mali pohrebnú službu, narobil sa tam, musel kopať jamy. Mal záujem stretávať sa so svojimi deťmi, ale deti ignorovali jeho. Keď si založil svoj účet, otočili sa mu chrbtom, nechceli s ním nič mať. V žiadnom prípade nebol alkoholik.

22. Svedok S. T. na pojednávaní uviedol, že G. F. poznal, boli susedia zo záhrady. Na záhrade sa stretávali, možno tak každé dva týždne. Na záhradu manželka F. chodievali spočiatku spolu, raz za čas tam chodievali aj ich deti, nie tak často. Potom tam p. F. prestala chodiť. Nastali nejaké problémy medzi nimi, to mohlo byť 7-10 rokov dozadu. Potom tam p. F. chodieval sám, občas tam za ním prišiel jeho syn I. s priateľkou a jej dcéra, asi tak raz za mesiac, dva mesiace, on robil na kamióne. Spomínal nejaké finančné problémy, že si rozdelili peniaze, každý hospodáril sám. Ohľadne detí sa nevyjadroval, keď robili chatu, chodil tam aj jeho zať - p. U. . Keď na záhradu prestala chodiť jeho manželka, nikto tam už nechodil, raz som tam videl jeho dcéru a potom tam občas chodil len žalovaný 1, ktorý kosil, strihal vinohrad. G. F. si na záhrade všetko robil sám, bol v dobrej kondícii, posledné 3 roky mu chodil pomáhať jeden pán strihať vinohrad.

23. Svedkyňa J. D. na pojednávaní uviedla, že G. F. poznala, pracovala v krčme, chodieval tam na pivo, postupne spoznávala ľudí, ktorí tam chodili. P. F. chodieval raz za dva dni, dal si jedno dve pivká, posedel porozprával sa, o všeobecných veciach alebo sa posťažoval na rodinu. Na pivo chodievali s manželkou spolu, potom ona prestala chodiť, nevie prečo, sťažoval sa že si s manželkou nerozumejú, že mu zmizli peniaze, sťažoval sa na deti, že s ním nekomunikujú, že sa o neho nezaujmajú. Na pivo s ním videla len jeho syna I., teda žalovaného 1. Keď prišiel z cesty dal si malinovku, p. F. pivko, posedeli, porozprávali sa. S. F. bol milý pán, bezkonfliktný, nebol taký, že by pil do nemoty, bol to dobrý človek. Nebol alkoholik, na pivo chodil poobede, na večer, v lete chodieval na záhradu. Nebol taký, že by ho niekde našli spadnutého, opitého. Väčšinu zákazníkov poznala za tie roky čo tam pracovala.

24.Svedok D. D. na pojednávani uviedol, že G. F. poznal zo zamestnania, ale viac sa stretávali a smelili sa ako vojenski dôchodcovia, mávali raz do mesiaca stretnutie a potom tí čo boli z Y. ešte posedeli spolu. Občas išli spolu k nemu na vinohrad na guláš, alebo keď niečo potreboval pomôcť. Toto hovorí o období 6-8 rokov pred jeho smrťou. Čo sa týka jeho detí, pozná len syna I., iné deti nepozná. Z rozprávania G. F. vie, že jeho manželka a dcéra majiteľka pohrebničtva mu neboli priaznivo naklonené. Bolo až na hanbu ako si vyberal z peňaženky peniaze ako ich mal schované, aby mu ich manželka nezobrala. V pohrebničtve robil do zadržania, keď nemohli nikoho nájsť obrátili sa na neho, bol ochotný vždy ísť kopáť jamu, ani odvody za neho neplatili. Čo sa týka pozemku v S. možno by ho ani nevedeli nájsť, všetko to on sám tam vybudoval, staral sa o to. O druhej dcére nevie vôbec nič. Keby to mal povedať svojimi slovami tak on bol doma len taká handra, ako keby im tam zavádzal. Nepovedal by, že bol alkoholik, nehovorí, že nepili, ale nenazval by ho alkoholikom. Oni spolu s manželkou bývali, odkedy si dal zriadiť peniaze len pre seba, odvtedy mu manželka prestala poskytovať služby, bol odkázaný sám na seba, domácnosť sa stala pre neho menej prítulnou.

On bol slabšej konštitúcie, bol tenučký, v ňom sa ten alkohol tak viac rozbláznil, ale nebol agresívny. Bol pod vplyvom alkoholu, ale nebol v takom stave, že by ho bolo treba vykladať z auta, alebo pomáhať mu hore schodmi.

25.Svedkyňa I. H. na pojednávani uviedla, že so G. F. boli susedia, bývali na jednom poschodí oproti, bol to dobrý človek, nevyvolával konflikty, rozumeli si s ním, aj s jeho manželkou, potom to nejako upadlo, ona ju prestala zdraviť. S p. F. komunikovali ďalej, posťažoval sa jej, rozdelili ich peniaze, keď zistil, že má na účte len 80 eur, spravil si svoj účet a tam mu chodil dôchodok a začali sa problémy medzi nimi. Deti ho moc nenavštevovali, nestarali sa o neho, keď ho stretla a pýtala sa ho kam ide, tak povedal, že ide k I., že si ide dať oprat' veci a niesol si v dózach aj navarené, to mohlo byť asi 5 rokov pred jeho smrťou. Keď mohol, tak pomohol, majú pohrebnú službu, keď potrebovali pomoc tak ho zavolali a on išiel. Povedala by, že dcéry sú na strane matky. Vypil si ako každý iný človek, alkoholik nebol, raz za mesiac chodieval na také stretnutia do kasární, určite si tam niečo dal, viac si vypil, ale alkoholik nebol. Chodievala do Ludvika keď bolo teplo tak išli na pivo, chodila tam s manželom, ale nebolo to tak že by so G. F. popíjali alkohol. G. F. nehovoril, že by žiadal dcéry, aby sa o neho starali.

26.Svedok Z. M. - manžel žalobkyne 3 na pojednávani uviedol, že G. F. poznal veľmi dobre. Chodievali s manželkou na dovolenky, na wellness, potom sa rozhodol, že bude si hospodáriť sám, že mu tak bude lepšie, za dva roky nato zomrel. Jediné miesta kam chodil bolo pohostinstvo Ludvik a záhrada. Keď išli pozrieť babku a keď bol G. F. triezvy tak bolo dobre, deťom dal aj sladkosť, ale keď mal vypité, vyháňal ich, nech idú preč. Bol zdravý, vitálny človek, keď potrebovali tak im pomohol, nemôže na neho povedať krivé slovo, jedine ten alkohol. Asi od r. 2012-2013 ho začal požívať viac, stále mu hovorili, aby nepil, jediný kto mu nahrával bol jeho syn - žalovaný 1. Keď sa po pohrebe stretli a keď sa žalobkyňa 1 pýtala, či sa zložia na pohreb, žalovaný 1 povedal, že dedko nemá ani korunu, že všetko prepil. Tie návštevy u babky bývali tak 2-3 krát do týždňa, dedko bol triezvy možno tak raz za týždeň. Keď mal vypité tak nemal záujem stretávať sa so svojimi deťmi, vnúčatami, vtedy vyháňal každého. Stalo sa, že museli zobrať babku k nim domov spať. Mohlo to byť tak 10 krát do roka, ona mala vysoký tlak, dedko búchal na dvere, kričal, nenechal ju spať. Keď mal vypité vykrikoval kde sú peniaze, nič iné ho nezaujímalo len peniaze. Žalovaný 1 ho podporoval v tom, že môže ísť do krčmy, dedko nevedel vyberať peniaze z bankomatu, žalovaný 1 s ním chodil a vyberal peniaze. Nemal potom už žiadne úspory. G. F. nežiadal svoje deti, aby sa o neho starali, nepovedal to ani raz. Chorý nebol. Keď bol na onkológii, chodili ho navštevovať každý deň, keď bol v najhoršom zdravotnom stave chcel ísť domov, manželka sa o neho starala. Manželka mu kupovala dve pivá a balík cigariet, to mu nestačilo. Keď išiel zo záhrady, vždy si dal malé pivo a koňak, keď si svoje prepil a nemal už peniaze tak ich pýtal od manželky. Videl ich spolu G. F. so žalovaným 1 ako mu pomáhal vyberať peniaze. Kto mu peniaze vyberal v neprítomnosti žalovaného 1 to uviesť nevie.

27.Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom právnych zástupcov, žalovaných, svedkov, oboznámením sa s obsahompisu a zistil tento skutkový a právny stav:

Žalobcovia v 1. - 3. rade a žalovaný v 1. rade sú neopomenuteľnými dedičmi po zomrelom poručiteľovi G. F., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX.

Dedičkou po zomrelom poručiteľovi je aj žalovaná v 2. rade ako manželka poručiteľa.

Dedičské konanie je vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19D/55/2016 a vec prejednáva notár JUDr. F. I. pod sp. zn. D not 89/2016.

V priebehu dedičského konania bolo zistené, že poručiteľ spísal vo forme notárskej zápisnice listinu o vydedení a závet dňa 20.8.2014 pod č. N 487/2014 v Notárskom úrade JUDr. N. N.. V listine o vydedení a v záвете je uvedené, že poručiteľ pre prípad svojej smrti vydeduje svoje deti - žalobcov v 1. - 3. rade podľa § 469 a ods. 1 písm. a), písm. b) Obč. zákonníka z dôvodu, že v rozpore s dobrými mravmi mu neposkytujú potrebnú pomoc v chorobe a v starobe a trvalo o neho neprejavujú opravdivý záujem, ktorý by ako jeho potomkovia mali prejavovať. Konkrétne je v listine o vydedení uvedené: „Moje deti sa o mňa nestarajú, nepomáhajú mi v domácnosti s nákupmi, upratovaním a ďalšími domácimi prácami, ktoré sú vzhľadom na môj vek a zdravotný stav náročné zvládnuť. K sviatkom mi nezagrátujú a netelefonujú mi. Naposledy sme sa spolu videli pred 2 rokmi. Odvtedy sa o mňa vôbec nezaujímal. V lete sa ženil môj vnuk I. U., syn V. U., ale na svadbu ma vôbec nepozvali, dokonca o svadbe som sa dozvedel od môjho suseda. Mám za to, že správanie mojich detí, dcéry V. U., syna G. F., a dcéry D. M. je dôvodom na vydedenie pretože na základe ich správania nastali dôvody vydedenia podľa § 469 a ods. 1 písm. a), b) Obč. zákonníka - v rozpore s dobrými mravmi mi neposkytujú potrebnú pomoc v chorobe a v starobe a trvalo o mňa neprejavujú opravdivý záujem, ktorý by ako moji potomkovia mali prejavovať.“ Pre prípad svojej smrti poručiteľ zanechal celý svoj majetok závetnému dedičovi - žalovanému v 1. rade, takto sa rozhodol z toho dôvodu, že jedine jeho syn I. F. sa o neho stará, pomáha mu starať sa o domácnosť, perie mu, pomáha mu s dopravou pri návštevách lekára, trávi u neho všetky sviatky, vianočné, veľkonočné, sľúbil mu, že sa o neho postará v starobe a v chorobe a doopatrúje ho až do smrti.

Z uznesenia Okresného súdu Nitra, č.k. 19D/55/2016-27 zo dňa 24.1.2017 súd zistil, že dedičské konanie po poručiteľovi G. F. bolo prerušené a že žalobcovia v 1. - 3. rade boli odkázaní v lehote do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto uznesenia, aby si uplatnili svoje dedičské právo na Okresnom súde Nitra o určenie, že sú dedičmi v zmysle § 473 ods. 1 OZ po nebohom G. F. a aby podanie žaloby preukázali súdnemu komisárovi JUDr. F. I..

Z potvrdenia všeobecného lekára MUDr. N. I. zo dňa 24.4.2017 súd zistil, že poručiteľ G. F. bol jeho pacientom a do decembra 2015 nebol vážne chorý, jeho zdravotný stav si nevyžadoval iné odborné vyšetrenia, nebol odkázaný na pomoc iných a absolvoval každý rok iba bežné preventívne prehliadky.

Z potvrdenia Fakultnej nemocnice Nitra vyplýva, že poručiteľ G. F. bol 10 nocí hospitalizovaný na oddelení radiačnej a klinickej onkológie v nadštandardnej izbe, kde poplatok bol 19 eur za noc hospitalizácie, spolu bola zaplatená suma 190 eur, potvrdenie podpísala žalobkyňa v 3. rade.

Zo správy pre matriku vyplýva, že pohreb vybavovala žalovaná v 2. rade v pohrebnej službe Avensys s.r.o.

Z potvrdenia OO PZ Nitra zo dňa 26.2.2016 vyplýva, že žalovaná v 2. rade vykonala ústne oznámenie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu na osobu poručiteľa.

28. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 469a ods. 1 OZ, poručiteľ môže vydediť potomka, ak

- a) v rozpore s dobrými mravmi neposkytol poručiteľovi potrebnú pomoc v chorobe, v starobe alebo v iných závažných prípadoch,
- b) o poručiteľa trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať,
- c) bol odsúdený pre úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody v trvaní najmenej jedného roka,
- d) trvalo vedie neusporiadaný život.

Podľa § 469a ods. 3 OZ, o náležitostiach listiny o vydedení a o jej zrušení platia obdobne ustanovenia § 475 a 480, v listine však musí byť uvedený dôvod vydedenia.

29. Vydedenie v zmysle ustanovenie § 469a OZ je prejavom poručiteľovej vôle, ktorým odníma dedičovi dedičské právo, ktoré by inak podľa zákona patrilo. Nevyhnutnou obsahovou náležitosťou tohto prejavu vôle poručiteľa je výslovné uvedenie dôvodu vydedenia s poukazom na ustanovenie § 469a ods. 3 OZ. Výpočet dôvodov spôsobilých na vydedenie je taxatívne vymedzený v ustanovení § 469a ods.

1 OZ. V prípade vydedenia sa musí spísať listina o vydedení, jej platnosť je podmienená tým, že musí vyhovovať všeobecným náležitostiam právnych úkonov / § 34 a nasl. OZ/ ako aj špeciálnym náležitostiam stanoveným pre tento právny úkon. Pokiaľ ide o formálne a obsahové náležitosti listiny o vydedení, platia tu ustanovenia § 476 a § 480 OZ, ktoré upravujú formálne a obsahové náležitosti jednotlivých druhov závetu. V predmetnej veci bola listina o vydedení zriadená vo forme notárskej zápisnice s poukazom na ustanovenie § 476d ods. 1 OZ a obsahovala deň, mesiac a rok, kedy bola podpísaná /§ 476 ods. 2 OZ/. Formálne náležitosti listiny o vydedení boli splnené a boli v súlade so zákonom. Okrem formálnych náležitostí však listina o vydedení musí nevyhnutne obsahovať konkrétny dôvod vydedenia. Dôvody vydedenia sú taxatívne uvedené v ustanovení § 469a ods. 1 OZ, vydedenie z iných dôvodov ako uvedených v zákone by bolo neplatné. Poručiteľ musí uviesť konkrétny dôvod vydedenia výslovne v listine o vydedení s časovou a miestnou špecifikáciou, aby sa predišlo prípadnému sporu. Bez uvedenia tohto dôvodu je listina o vydedení absolútne neplatná s poukazom na ustanovenie § 39 OZ. Dôvod vydedenia musí existovať v čase spisania listiny o vydedení. V predmetnej veci poručiteľ v listine o vydedení konkrétne uviedol: Moje deti sa o mňa nestarajú, nepomáhajú mi v domácnosti s nákupmi, upratovaním a ďalšími domácimi prácami, ktoré sú vzhľadom na môj vek a zdravotný stav náročné zvládnuť. K sviatkom mi nezagratulujú a netelefonujú mi. Naposledy sme sa spolu videli pred 2 rokmi. Odvtedy sa o mňa vôbec nezaujímali. V lete sa ženil môj vnuk I. U., syn V. U., ale na svadbu ma vôbec nepozvali, dokonca o svadbe som sa dozvedel od môjho suseda. Mám za to, že správanie mojich detí, dcéry V. U., syna G. F., a dcéry D. M. je dôvodom na vydedenie pretože na základe ich správania nastali dôvody vydedenia podľa § 469 a ods. 1 písm. a), b) Obč. zákonníka - v rozpore s dobrými mravmi mi neposkytujú potrebnú pomoc v chorobe a v starobe a trvalo o mňa neprejavujú opravdivý záujem, ktorý by ako moji potomkovia mali prejavovať. Krajský súd v Nitre vo svojom rozhodnutí vyslovil právny názor, že notárska zápisnica, ktorá obsahuje listinu o vydedení spĺňa všetky formálne náležitosti. Ďalej Krajský súd v Nitre vyslovil právny názor, že notárska zápisnica, ktorá obsahuje listinu o vydedení, spĺňa aj zákonom vyžadované materiálne náležitosti, pretože z obsahu notárskej zápisnice spisanej notárkou JUDr. N. N. sp.zn. N 487/2014, Nz 30859/2014 zo dňa 20.8.2014 nad všetky pochybnosti vyplýva, že v nej uvedené dôvody vydedenia žalobcov sú totožné ako dôvody uvedené v OZ v § 469a ods. 1 písmeno a/, b - v rozpore s dobrými mravmi mi neposkytujú potrebnú pomoc v chorobe a v starobe a trvalo o mňa neprejavujú opravdivý záujem, ktorý by ako moji potomkovia mali prejavovať. Vyššie uvedené dôvody vydedenia boli konkretizované tak, aby boli zrozumiteľné nielen dotknutým subjektom, ale aj nezúčastneným subjektom. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že dôvod vydedenia v listine o vydedení bol časovo a vecne konkretizovaný, listina o vydedení bola spísaná dňa 20.8.2014, poručiteľ v nej uviedol, že naposledy sa videl s potomkami pred 2 rokmi, to potom znamená, že dôvody vydedenia mali nastať z obdobia spreď dvoch rokov, teda od augusta 2012. Potom bolo v konaní dôkazné bremeno na vydedenom potomkovi, teda na žalobcoch, aby popreli dôvodnosť vydedenia a bolo na žalobcoch, aby v konaní preukázali, či poručiteľ potreboval pomoc, či existovala objektívna možnosť žalobcov poručiteľovi pomoc poskytnúť, dedičovo správanie bolo alebo nebolo v rozpore s dobrými mravmi, či žalobcovia mali možnosť o poručiteľa prejavíť opravdivý záujem, či poručiteľ mal sám záujem s nimi sa stýkať a udržiavať s nimi vzťah, či prípadne neprejavenie záujmu bolo žalobcami zavinené. 30. Čo sa týka dôvodu vydedenia s poukazom na ustanovenie § 469a ods. 1 písm. a/ OZ, že žalobcovia v rozpore s dobrými mravmi neposkytli poručiteľovi potrebnú pomoc v chorobe, v starobe alebo v iných závažných prípadoch súd uvádza, že v roku 2012 mal poručiteľ 65 rokov. Neposkytnutie pomoci poručiteľovi v jeho chorobe, starobe, alebo iných závažných prípadoch ako dôvod vydedenia nastáva za podmienky, ak pomoc bola naozaj potrebná. Tu súd poukazuje na vykonané dokazovanie v prejednávanej veci, na vyjadrenie všeobecného lekára MUDr. N. I., z ktorého vyplýva, že poručiteľ G. F. do decembra 2015 nebol vážne chorý, jeho zdravotný stav si nevyžadoval odborné vyšetrenia, nebol odkázaný na pomoc iných a absolvoval každý rok iba bežné preventívne prehliadky. Ani jeden z vypočutých svedkov neuviedol, že by poručiteľ v roku 2012 mal zdravotné problémy a potreboval by pomoc. Svedok I. U. vypovedal, že poručiteľ nemal žiadne problémy, nenavštevoval lekárov, svedok V. U. vypovedal, že poručiteľov zdravotný stav bol dobrý, zlý bol až v roku 2016, dovtedy nebol ani bezvládnym, ani chorým, nepotreboval pomoc, svedok Y. K. uviedol, že poručiteľ bol pracovitý, schopný, neležal, svedok I. K. uviedol, že poručiteľ bol v dobrej kondícii, svedok Z. H. uviedol, že poručiteľ bol vo veľmi dobrej kondícii, o bezvládnosti by absolútne nehovoril, svedkyňa W. M. vypovedala, že bola s poručiteľom u lekára viackrát v období od novembra 2015 do februára 2016, jeho zdravotný stav v rokoch 2012-2014 bol dobrý, odkázaný na pomoc bol až keď bol chorý, svedkyňa M. M. uviedla, že poručiteľ bol v normálnej fyzickej kondícii, svedok D. K. uviedol, že poručiteľ bol v dobrej fyzickej kondícii, bol aktívny, svedok S. T. uviedol, že poručiteľ bol v dobrej kondícii, svedok Z. M. vypovedal, že poručiteľ bol zdravý, vitálny človek. Z vykonaného dokazovania súd vyvodil záver, že poručiteľ v rozhodnom období od roku

2012 do spísania listiny o vydedení v roku 2014 nebol odkázaný na žiadnu pomoc žalobcov - svojich potomkov, nepotreboval od nich žiadnu pomoc v chorobe, pretože v tom čase chorý nebol ako potvrdil aj všeobecný lekár MUDr. I.. Žiadny dôkaz o tom, že by poručiteľ potreboval pomoc s nákupmi produkovaný v konaní nebol, rovnako, že by potreboval poručiteľ pomoc pri upratovaní domácnosti, prípadne s ďalšími domácimi prácami. Žiadny dôkaz, že by poručiteľ prípadne niekedy žalobcov požiadal o pomoc, tiež v konaní predložený nebol. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že poručiteľ do spísania listiny o vydedení sa neocitol v takej situácii, v ktorej by potreboval pomoc predovšetkým od svojich potomkov - žalobcov. Poručiteľ žil v jednej domácnosti so svojou manželkou - v jednom byte, ich spolužitie však bolo problematické a dalo by sa povedať, že žili oddelene, žalovaná 2 uviedla, že poručiteľ doma nikdy neupratoval, všetky práce v domácnosti zabezpečovala ona sama. Poručiteľ v rozhodnom období chorý nebol, nebol hospitalizovaný, bol v dobrej fyzickej kondícii, chodieval na záhradu, kde pracoval, svedok Z. K. vypovedal, že poručiteľ mu v roku 2013 pomohol stavať krb, čo by asi nebol schopný, ak by sám potreboval pomoc. Vzhľadom na uvedené preto nie je možné uzavrieť, že dôvody vydedenia žalobcov v zmysle § 469a písm. a/ Občianskeho zákonníka boli preukázané. 31. Pokiaľ ide o vydedenie z dôvodu uvedeného v § 469a písm. b/ Občianskeho zákonníka, podľa ustálenej judikatúry súdov treba otázku, či potomok o poručiťľa trvale neprejavoval skutočný záujem, ktorý by ako potomok prejavovať mal, posudzovať s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a z aspektu dobrých mravov. Jedným z hľadísk, ktoré treba pri tomto dôvode vydedenia vždy skúmať, je to, či potomok poručiťľa mal reálnu možnosť o poručiťľa prejavovať skutočný záujem, ktorý by ako potomok prejavovať mal. Teda, či poručiteľ mal sám záujem sa s potomkom stýkať a udržiavať s ním bežné príbuzenské vzťahy. Vydedenie prichádza do úvahy len vtedy, ak poručiteľ o tento blízky príbuzenský vzťah stojí, ak sa ho nezáujem potomka osobne citovo dotýka a ak mu táto situácia vadí. Neprichádza do úvahy v situácii, keď mu je tento stav ľahostajný, prípadne k nemu sám a podstatne prispel. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzťahy v rodine ideálne neboli, preukázané boli konflikty v rodine predovšetkým medzi poručiťľom a jeho manželkou, poručiteľ si nerozumel so svojou manželkou, vzťahy medzi nimi dvoma boli narušené, a to sa zrejme prenieslo aj na vzťah poručiťľa k jeho dcéram, ktoré stáli na strane matky a poručiteľ viac inklinoval k svojmu synovi - žalovanému 1. Existovali nezhody medzi poručiťľom a jeho manželkou pre peniaze, vyplýva to z výpovedí svedkov Z. H., I. M., D. K., Z. K., U. R., S. T., J. D., D. D., I. H.. Poručiteľ si dal zriadiť svoj účet, na ktorý mu bol poukazovaný dôchodok, toto vyvolalo konflikty, prestali s manželkou spoločne hospodáriť. Nič to však nevypovedá a je to právne irelevantné pokiaľ ide o vydedenie z dôvodu uvedeného v § 469a písm. b/ Občianskeho zákonníka, či žalobcovia o poručiťľa trvale neprejavovali skutočný záujem, ktorý by ako potomkovia prejavovať mali. Uvádzané boli aj problémy poručiťľa s alkoholom. Svedkovia I. U., V. U., Y. K., I. K., maloletý svedok I. Y., Z. H., D. D., Z. M. vypovedali, že poručiteľ požíval alkohol. Ostatní svedkovia W. M., M. M., D. K., U. R., J. D., I. H. tvrdili, že poručiteľ alkoholik nebol, uviedli, že si vypil ako každý iný človek. V konaní nebolo výpoveďami svedkov preukázané, že by sám poručiteľ mal záujem s deťmi sa stretávať, on sám nevytváral preto podmienky, zrejme mal bližší vzťah k žalovanému 1, ktorého navštevoval, iné svoje deti poručiteľ nenavštevoval, ale v konaní nebolo preukázané, že by to bolo zavinené len a výlučne potomkami. Žalobkyne vypovedali, že poručiteľ keď mal vypité tak bol vulgárny nadával im, vyháňal ich, to potvrdila aj žalovaná 2 a maloletý svedok I. Y., pričom súd zdôrazňuje, že sa jedná o výpoveď maloletého dieťaťa, súd nevidí dôvod k tomu, prečo by maloletý nevypovedal pravdu o poručiťľovi - svojom dedkovi, pričom do domácnosti poručiťľa chodil každý deň zo školy na obed a jeho mama žalobkyňa 3 chodila poňho. Naopak súd si dovoľí vysloviť pochybnosti o dôveryhodnosti výpovede svedkov U. R. a J. D., keď svedok R. uviedol, že poručiteľ navštevoval krčmu asi raz za dva týždne a svedkyňa D. vypovedal, že to bolo raz za dva dni, potom súd ich obsahu výpovede nemôže dôverovať. V prejednávanom spore nie je možné konštatovať a nebolo preukázané, že by túto situáciu zaviniť výlučne len žalobcovia. Poručiteľ bol na dôchodku, nerozumel si so svojou manželkou, čas trávil na záhrade alebo u žalovaného 1, žalobcovia uvádzali, že to bolo z dôvodu, že poručiťľovi nechceli nalievať, že mu vytýkali požívanie alkoholu, žiadali ho, aby s tým prestal a preto sa odcudzili. V konaní však nebolo preukázané, že pôvodcom narušenia vzťahov boli žalobcovia. S prihliadnutím na všetky tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola preukázaná ani existencia druhého dôvodu, pre ktorý poručiteľ žalobcov vydedil. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33.O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, pretože vo veci mali plný úspech, v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo sú v tomto prípade žalobcovia, keďže žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane, uplatnili si ich len voči žalovanému v 1. rade, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa s poukazom na ustanovenie § 257 súd nevzhladol a z obsahu spisu nevyplývajú. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník /§ 262 ods. 2 CSP/.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania